

Gastroprotectie bij laaggedoseerd acetylsalicylzuur

In *The Lancet* verscheen op 11 juli het artikel met de resultaten van het FAMOUS-onderzoek [2009;374(9684):119-25]. Dit onderzoek vergeleek de werkzaamheid van tweemaal daags 20 mg famotidine versus placebo ter voorkoming van peptische ulcera bij behandeling met laaggedoseerd acetylsalicylzuur. Het primaire eindpunt was het optreden van nieuwe maag- of duodenumulcera of van erosieve oesofagitis 12 weken na randomisatie. Na 12 weken liet famotidine in vergelijking met placebo een daling zien in maagulcera, duodenale ulcera en oesofagitis van respectievelijk 80, 95 en 80%. Dit effect is groter dan de grofweg 50% relatieverisicoreductie bij toepassing van protonpompremmers ter preventie van NSAID-gastropathie. Het FAMOUS-onderzoek geeft opnieuw voeding aan de overweging om bij patiënten met een hoog risico op acetylsalicylzuur-geïnduceerde schade preventief gastroprotectie voor te schrijven. Die handelwijze wordt nog niet algemeen geaccepteerd, laat staan uitgevoerd.

Er blijven echter nogal wat vragen open. Moet de gastroprotectie worden gegeven in de vorm van een H_2 -antagonist of een protonpompremmer? Esomeprazol bleek eerder al werkzaam in het ASTERIX-onderzoek [Am J Gastroenterol 2008;103(10):2465-73]. Welke risicogroepen gaan we preventief behandelen? In het FAMOUS-onderzoek was ongeveer 30% van de patiënten bij start van de behandeling positief voor *Helicobacter pylori* en had ongeveer 20% littekenweefsel op maag- en/of duodenumwand.

De CBO-richtlijn *NSAID-gebruik en preventie van maagschade* (2003) laat in zijn adviezen acetylsalicylzuur buiten beschouwing. Toch lijkt het er steeds meer op dat we onze gewoontes moeten aanpassen: ook patiënten met laaggedoseerd acetylsalicylzuur en een hoog risico op maagdarmschade komen in aanmerking voor gastroprotectie. We moeten de details gaan uitwerken.

Eric van Roon

Overzichtsartikelen

- 122** Resistentie tegen tyrosinekinaseremmers
A.G. Lankheet, J.H. Beijnen, J.H.M. Schellens en
A.D.R. Huitema

Oorspronkelijke artikelen

- 128** Primaire preventie van veneuze trombo-embolieën na totale heup- of knie vervangende operaties: *burden of illness*
B.S. Kappelhoff
- 135** Ontwikkeling van een *ready-to-use* glucose-calciuminfusievloeistof voor premature neonaten
J.M. Maurer, J.H. Dillingh, J. van der Heiden, D.R.A. Uges, J.G.W. Kosterink, A.F. Bos en R.C.A. Schellekens

Korte bijdragen

- 141** Toxic-epidemiologie 1997-2006: wie, wat en hoeveel. Overzicht van tien jaar toxicologie in de Apotheek Haagse Ziekenhuizen
Afra Jimmink en Daan J. Touw

Casuïstische mededelingen

- 144** Intraveneuze immunoglobulinen bij necrotiserende fasciitis door invasieve *Streptococcus pyogenes*
M.J.A. Zeemeijer, W.A. Draaisma, M.C. Loubert, A.D. Graafland en R. Lange
- 147** Intoxicatie met methyleendioxymetamfetamine gemaskeerd door hydroxyboterzuur
A. Nour Ali, P.H.J. van der Voort en E.J.F. Franssen

Nederlands farmaceutisch onderzoek in de internationale literatuur
134, 150

Richtlijnen voor kopij zijn beschikbaar op www.pw.nl of op te vragen bij redactie@pw.nl

Colofon

Redactieraad PW Wetenschappelijk Platform

Voorzitter: Dr. Eric N. van Roon, Apotheek Zorggroep Noorderbreedte, Leeuwarden / Apotheek Ziekenhuis De Tjongerschans, Heerenveen

Vice-voorzitter: Prof. dr. Maarten J. Postma, Farmaco-epidemiologie & Farmaco-economie, Farmacie, Rijksuniversiteit Groningen

Leden: Prof. dr. Marcel L. Bouvy, SIR Institute for Pharmacy Practice and Policy, Leiden / Departement Farmaceutische Wetenschappen, Universiteit Utrecht; Dr. Wilma Denneboom, Apotheek Meindersma, Deventer / Centre for Quality of Care Research, UMC St Radboud, Nijmegen; Dr. Marten Heeringa, Astellas Pharma, Leiderdorp; Dr. Jos G.W. Kosterink, Klinische Farmacie en Apotheek, UMC Groningen; Drs. Anne J. Leendertse, Apotheek UMC Utrecht / Departement Farmaceutische Wetenschappen, Universiteit Utrecht; Dr. Ada G.G. Stuurman-Bieze, Apotheek Marknesse, Marknesse / Stichting Health Base, Houten; Dr. Frans J. van de Vaart, WINAp, Den Haag; Dr. Suzanne Vink-Hermeling, OctoPlus NV, Leiden

Toegevoegde leden: Niels J.C.P.M. van Haarlem, *hoofdredacteur*; Ir. Arjan K.S. Polderman, *redacteur / secretaris*